

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ ÉS PARÓKAKÉSZITŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
AZ ORSZÁGOS BORBÉLY- ÉS FODRÁSZ ÁRURAKTÁR TAKARÉK- ÉS HITELSZÖVETKEZET HIVATALOS KÖZLÖNYE
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

H. I. MUSEUM
Hírnapk
Híradék
19 16. / 85

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre	6 korona.
Fél évre	4 "
Negyedévre	2 "
Egyes szám ára	40 fill. Kapható a kiadó-hivatalban.

Felelős szerkesztő:

DEFFERT JÁNOS.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Csengery-utca 15., a hová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17. ahová minden pénzküldemény és a lapra vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma 88—13.

Boldog új évet kívánunk összes szaktársainknak, előfizetőinknek, olvasóinknak, munkatársainknak s lapunk barátainak.

A „Fodrász Ujság”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Az új év.

(D.) Ismét leperdült egy év az örökkévalóság hengeréről a mulandóság feneketlen tengerébe. Vajon van erről az évről kellemes leszögezni valónk, alig hisszük. Rengeteg sajtó seb borítja drága hazánk, sőt az egész világ roskatag testét, tengernyi marcangoló fájdalommal telítve ugyszólván minden család lelke, mert alig akad azok közül egy is, amelyre ez az év örökös gyászt ne hozott volna, megbénult gazdasági életünkről nem is szólva.

Szomorú perspektívát nyújt az a körülmény, hogy az elmúlt évben mintegy 500 szaktársunk üzletét bezárni kényszerült. Mindennek dacára az elmúlt év iparunk történetében eléggé mozgalmas volt. A kiszolgálási áraknak a mai megélhetési viszonyokhoz mérten való szabályozása hatalmas mozgalmat váltott ki a szaktársaktól s az országos árszabály megalkotásával a szaktársak oly derekas munkát végeztek, mely, ha ezt a szaktársak kellő értelemmel alkalmazzák, — ami különben mindenkinek kötelessége, — hivatva van arra, hogy gazdasági életünkön hatalmasat lendítsen.

Az elmúlt év az új országos árszabály megalkotásának munkájában telt, az új évben a mű teljes kiépítését kell végrehajtanunk. Fokozott tevékenységgel, szeretettel és megértéssel karolják fel

a szaktársak mindannyiunk szent ügyét, akkor a szaktársak összesége ez évben oly eredményeket fog tudni felmutatni, mely a legmesszebb menő kívánságot is ki fogja elégíteni.

A hadba vonult szaktársak kenyérkereső nélkül itthon maradt családjainak támogatására az elmúlt évben a fodrász társadalom áldozatkészségének oly meghatározó példáját adta, mely általános szegénységünket tekintetbe véve, páratlanul áll iparunk történetében. Saját nyomoruságunk mellett a szaktársak sok ezer koronát gyűjtöttek össze a bevonult szaktársak családjainak támogatására, hogy abból sok nyomorgó családot heti csekély összeggel bár, de állandóan tudott támogatni a segélyező bizottság. S bár minden könnyet nem tudott felszárítani ez az önzetlenül és teljes önfeláldozással működő bizottság. ez valóban nem ő rajta mulott. Hogy milyen buzgalommal működött az elmúlt évben ez a derék bizottság, mutatja az, hogy ipartestületünk érdemes elnöke, aki példátlan buzgósággal mindenütt ott van, ahol legnagyobb a nyomor, fillérenként egymaga 1353 kor, 94 fillért gyűjtött össze a szent célra. Az ő korai bevonulása az emberbaráti mozgalomnak pótolhatatlan veszteség. A szaktársak jószívű áldozatkészségétől függ, hogy a bizottság továbbra is teljesíteni tudja emberbaráti kötelességét, amire az új évben is égető szükség lesz.

Ez elmúlt évben segélyalapunk által rendes havi segélyben részesülő öreg szaktársaink száma huszra szaporodott. Megható örömmel nézzük szegény öreg szaktársainkat, milyen jóleső megelégedéssel jönnek elsejente most még csekély nyugdíjukért. — hálá-

Figyelmeztetés. Az orsz. borbély- és fodrász áruraktár szövetkezet igen szép és tartós kivitelben készít fodrász-üzlet berendezéseket egyszerű és a legfinomabb kivitelben. A fehérnemű kölcsönző osztály hosszú kabátokat is kölcsönöz. Valódi Pollárt borotvák és fenőszijak, „Colgate” szappan, „Titanic” új amerikai szappan pléhtokban ára 80 fill. „Dralle”-féle összes készítmények. „Turul” saját gyártmányú borotválószappan szövetkezetünk áruraktáránál kapható.

val telt szívvel ezen, az ipartestületek kebelében egyedül álló intézményünk megalkotói iránt. Kár, hogy a szaktársak kötelességérzése a testület iránt oly csekély, hogy megélhetést nyújtó évi járulékot nem adhat a segélyalap, Nem akarják belátni, hogy jöhet még órájuk is idő, amikor jól esik, ha van hová támaszkodni, van, ahol legalább biztosítva van kenyérünk. Sokan még ezt a csekély anyagi kötelességüket sem teljesítik.

Több áldozatkészséggel, kötelességtudással saját öregségünk iránt, segélyalapunkat oly intézményünké fejleszthetnénk, mely nyugodt aggkört biztosíthatna mindannyiunknak. Ha ezt elérjük, — mit kell, hogy elérjünk — akkor boldog új évünk lesz.

A magyarországi borbély- és fodrázmesterek országos gyűlése.

A magyarországi borbély- és fodrázmesterek Budapesten 1915. évi dec. 20:án este 8 órakor lapunk legutóbbi számában közölt napirenddel országos gyűlést tartottak, mely a mostani, különösen a vidéki szaktársakat illetőleg nehéz idők és terhes utazás dacára nem várt látogatottságnak örvendett. Minden nagyítás nélkül mondhatjuk, a szaktársak megértették a komoly, egzisztenciájukat fenyegető jelet, mely tény már megjelenésükben is nyert általános meglepetést. A megjelent szaktársak oly alapos készültséggel jelentek meg az országos gyűlésen, hogy öröm volt hallgatni előadásukat, melyben különösen a vidéki szaktársak mutattak az ügy iránt nagy érdeklődést és alapos készültséget. Az országos gyűlés a szó szoros értelmében impozáns és parlamentáris lefolyású volt. A gyűlés lefolyását rövid kivonatban itt adjuk:

Flesch Péter (Budapest) sajnálattal jelenti, hogy a borbély és fodrász iparosok országos intézményeinek érdemes elnöke: Müller Károly, aki az országos gyűlés szervező bizottságának is elnöke, a haza szolgálatában távol van, minek folytán rá hárul a kötelesség, hogy az országos szervező bizottság jelentését megtegye. Jelenti, hogy az országos intézmények az árszabály tárgyában az ország ipartestületeinek valamennyi borbély és fodrász szakosztályához kérdőíveket

intéztet, melyeknek beérkezett jelentései alapján az országos gyűlésnek módjában lesz az országos árszabályt megalkotni.

A szakosztályok küldötteinek és megbízottainak igazolása a következő eredményt mutatták:

A kölevél útján megkeresett 417 ipartestület közül 312 jelentette be a borbély és fodrász iparosok helyi küldöttjeit és a képviseltetéssel megbízottakat. Budapestet is számos szaktárs képviselte.

Flesch Péter bizottsági elnök megállapítja, hogy a jelenlévők 312 szakosztályt képviselnek, s így az ország borbély és fodrászainak nagy többsége képviselve van, az országos gyűlés megtarthatása tekintetében semmi akadály fenn nem forog s kéri, hogy az országos gyűlés parlamentáris szokás szerint válassza meg a gyűlés megtartásához szükséges vezető személyeket.

A gyűlés egyhangulag megválasztja elnöknek Flesch Pétert (Budapest), helyettes elnökök lettek: Luczai János (Nagykároly), Éles József (Budapest), alelnökök: Urs Radó (Arad), Friedrich Rezső (Budapest), jegyzők: Váry Gyula, Deffert János (Bádapest), jegyzőkönyv hitelesítők: Zareczky Ferencz, Plette Péter és Tóváry Lipót (Budapest).

Flesch Péter elnök köszöni a beléje helyezett bizalmat, üdvözli a vidéki küldötteket és a nagyszámban megjelent fővárosi szaktársakat s a gyűlést megnyitja. Jelenti továbbá, hogy az országos szervező bizottság a szakosztályoktól beérkezett vélemények alapján az árszabály tervezetet megcsinálta s felszólítja Váry Gyula jegyzőt, a 3. pont előadóját hogy jelentését tegye meg.

Éles József indítványozza, hogy a gyűlés ezen pontot a napirend utolsó pontjának tárgyalja.

Elnök kéri a gyűlést, hogy tekintettel arra, hogy ez a pont előreláthatólag nagy időt és a legnagyobb körültekintést kíván, a pontot rögtön tárgyalja, úgy amint az a napirendbe be van állítva.

Éles József indítványát visszavonja.

Váry Gyula előadó visszapillantáat tesz a multa s megjegyzi, hogy az árszabály megállapítása rég vajudó kérdés, 24 éve áll a fodrászok közszolgálatában, tudja hogy ahányszor a borbély és fodrász mesterek országos gyűlést tartottak, mindig napirenden volt a gazdasági helyzet javítására irányuló javaslat, utóbb 1911. évben négyszáznál több kiküldöttel Aradon tartatott külsőségekben impozáns kongresszus, a kongresszuson a borbély és fodrászipar bajainak orvoslása

Élmények a táborból és a frontról.

— A „Fodrász Ujság” eredeti tárcája. —

Írta: Rippl József.

(Folytatás.)

Amint beérek a faluba, feltűnt nekem, hogy egyetlen civil emberrel sem találkoztam, pedig egészen a postahivatalig hatoltam be. Az élénk, kedves gyermekhad is hiányzott az utcáról. Minden élőlény elbujt a pincékbe az ellenséges repülőgépek váratlan támadása elől. Szegény lakosság nagyon, de nagyon sokat szenved. Aki itt marad, ki van téve a háboru minden borzalmainak, mindent át kell nekik élni. Ebben a rémes hidegben fűtőanyaguk nincsen, Az ablakok mind bezuzva, a háztetők megrongálva a légnyomástól, ágyugolyótól. A háztetők ezelőtt sem voltak nagyon kifogástalanok. A víz, amely azelőtt is átszivárgott rajtuk, most valósággal beleömlik, A szél az összerombolt ablakokon keresztül behordja a fagyos havat. Öltözékük rossz, takarójuk gyenge; a hidegtől vacogó szegény embereket valóban sajnálni lehet.

Közben elvégeztem a munkámat; elmentem a parancsnokságra megjelenteni, hogy csapataimat elhelyeztem, valamint azt, hogy lovam elszőkött. Nevettek azon, hogy én ló

nélkül jövök. Persze ők már tudták, hogy lovam egyedül szaladt haza az istállóba. Ilyen még a harcéri állat is. menedéket keres ő is az ő megszokott istállójában. Örültem kedves állatomnak, igen sajnáltam volna, ha valami baj érte volna. Csak azt nem tudom máig sem felfogni, hogy hogy tudott engem oly hirtelenül, minden érzékenyebb bucsuzás nélkül faképnél hagyni.

A bomba robbanásából nem tudtuk megállapítani, hogy milyen nagyságu bombákat hajigált le a muszka, mert helyenként félméteres lyukat furtak az országut kemény földjébe. Olyan porfelhőket vágtak föl a bombák, mint ha valami óriás szitával szitálták volna ránk az országut porát. Azért, amint felpukkadt valahol egy bomba, a katonák rögtön odaszaladtak a bomba maradványait összeszedni s emlékül magukkal vinni. E szokáshoz hiven én is kikapartam magamnak a földből egy darabot annak a bombának a földi maradványaiból, amely engem és szegény lovamat annyira megijesztett, szegény zugsführeremet meg oly gyengédtenül kiemelt katonás magatartásából. A határban dolgozó földművesek azt mondták, hogy úgy hullott a golyó, mint az ólomeső a felhőkből, amin mi nem is csodálkoztunk. Az a sok somogyi baka isten tudja hányat lőtt a repülőgépekre s az a sok golyó a határ minden irányában hullottak vissza a földre.

és a gazdasági helyzet előmozdítása tárgyában okos indítványok terjesztettek elő, nagyszabású, szellemes szónoklatok hangzottak el, — sok határozatot is hoztak. A szakosztályoknak és kiküldötteknek nagy költségébe került kongresszus határozatai, dacára az ott elhangzott gazdasági siralmaknak végre nem hajtatott s szaklapi előfizetésnél egyebet nem eredményezett.

Előadó hangsúlyozza, kívánatos volna, hogy ez az országos gyűlés legyen az, a melynek megválasztandó végrehajtó bizottsága a borbély és fodrász iparosok közérdekeit magában foglaló határozatokat önzetlenül végrehajtja. Most már figyelembe nem vehető semmiféle magánérdek, a mi a borbély és fodrász iparosok közérdekei előmozdításának magánvagyongyűjtés vagy fölényeskedésből gátlója s kerékkötője, szét kell szakítani a kerékkötő rabláncokat, a mi bilinesekben tartja az egy táborba való tömörülést, s félre kell dobni a követ, mely az összeség haladásának útját állja. Hinni meri, hogy a mai nagy nehéz időkben összeült országos gyűlés munkája nem fog olyan meddő lenni, mint az előbbieké volt. Kötelessége minden itthon lévő szaktársnak, aki mesterségéből tisztességesen akar megélni, az országos gyűlés mozgalmát azon szaktársak érdekében is támogatni és a határozatokat védrehajtani, akik ma még a harctereken küzdenek s jobb jövőt remélnek. Meg kell mutassuk mi, akik még itthon vagyunk, nem henyéltünk tétlenül, hanem a harctéren küzdő szaktársaink jövőjeért is dolgoztunk.

Előadó ismertette a szakmára káros azon viszás helyzetet, hogy amikor az országos egyesület a szakma fejlesztésére vagy a szakmabeli iparosok gazdasági érdekeinek előmozdítására mozgalmat indít, a Marosvásárhelyi Fodrászok Lapja mindig tumadást intéz. Az árszabályok megállapítására vonatkozó körlevelet július 10-én bocsájtotta ki az országos egyesület, megnevezett szaklap július 15-iki számában, dacára annak, hogy maga is fennállása óta sürgeti az árak felemelését, Bányász Henrik aradi fodrász mester neve aláírásával támadó és a fodrászok összeségét is sértő cikket közöl. Egy szaklap, ha a kor által diktálta úton haladni akar, nem közölhet az összeség érdekeit mélyen sértő cikkeket csak azért, hogy a szaktársakat egy erős táborba szervezni akaró országos intézményeken egyet üthessen, még akkor sem, ha a cikkek írója meggondolatlanul írta volna azokat. Előadó a tényállás ismertetése céljából a kérdéses cikkeket felolvassa, melyek a gyűlés általános megbotránkozását váltják ki. Előadó megjegyzi, hogy a cikkek által teremtett helyzet tisztázása három hónappal késleltette az országos gyűlés egybehívását is.

Jöttek is szegény mezei munkások tömegesen a tábori kórházba fejükön, kezükön ütött többé-kevésbé súlyos sérüléseiket bekötöztetni, Maguk a bombák emberekben vagy állatokban nem tettek kárt, legfeljebb anyagi kárt okoztak,

Az orosz repülőgépeknek nálunk tett légi látogatása tulajdonképpen csak vizionlátogatás volt annak a látogatásnak, melyet a mi légi flottáink a minap tettek az orosz arcvonallal felett. Ez alkalommal a mi repülőink az oroszoknak igen jelentékeny kárt okoztak, amennyiben egy hidat robbantottak fel, amelyen éppen az orosz trén volt átvonulóban. Lehet képzelni, hogy micsoda kavargás lehetett az, amikor az orruk előtt robbantottak fel egy olyan kidat, amelyen át vissza kellett volna vonulniok.

A mi aeroplánjaink tehát sokkal értékesebb eredményt értek el, mint az oroszok repülőgépei. Az orosz repülőgépeket a katonaságukról könnyen lehet megkülömböztetni a mieinktől, ezeknek egészen más a hangjuk,

Egyébiránt az ilyen apró epizódoktól eltekintve, a keleti harctéren egészen jól érezzük magunkat.

(Folyt. köv.)

Az országos gyűlésre szóló meghívók kibocsátása után megnevezett szaklap ugyancsak Bányász Henrik neve aláírásával december 1-sői számában közölt cikkben, tehát a mozgalom megindítása után öt hónappal az árfelemelés mellett foglal ismét állást, kérdéses cikkeket felolvassa.

Luczai János (Nagykároly) örömmel ragadja meg az alkalmat arra, hogy ebben a bár minden szaktárs józan gondolkodását mélyen sértő ügyben véleményét elmondja. Rámutat az aradi kongresszus határozatára, párhuzamot vonva az utóbbi és az illető író szaktárs eljárása között. Kijelenti, hogy az illető szaktárs személye iránt tisztelettel viseltetik ugyan, inkonzekvens, ingadozó eljárása iránt azonban teljes mértékben bizalmatlansággal viseltetik. Elítéli, hogy az országos gyűlésnek e helyről ilyen, a köznek ártalmas tevékenysége ellen tiltakozni kell. Rosszalási indítványt nyújt be.

Urs Radó (Arad) figyelmeztetni kívánja az országos gyűlést ama bizonyos lapra, amelyben az utóbbi időben a felolvasott cikkek tartalmával ellenkező, az összeség érdekeinek megfelelő tendenciájú cikkek jelennek meg — ugyancsak annak az írónak a tollából, aki az előbb felolvasott cikkeket írta. A cikkíró ezekben az ország szaktársait az árfelemelés pontos betartására hívja fel.

Szigeti Gyula (Budapest) szerint nem szabad ilyen közérdekrontó cikkek felett közömbösen elsiklani, mert írója, csak azért, hogy valamit írjon, nem gondolja meg, mit ír. Az ország fodrászai megtanulták cikkírót nem komolyan venni s így nem is vehetik komolyan. Ő ezt az író, aki olyan hamar ellenkező állást foglal el, komolyan nem veheti, indítványozza, hogy az országos gyűlés e véleményéhez csatlakozzon.

Váry Gyula előadó megjegyzi, nincsen tudomása arról, hogy a felolvasott cikkeket tényleg Bányász ur írta volna, ő csakis a lap felelős szerkesztőjét okolja az összes fodrászmestereket sértő cikk megjelenéséért. A szerkesztőnek tudni kell, hogy a borbély és fodrász ipar olyan iparosokat igényel, a kik nem járhatnak boeskorban, sem asszonyaik és gyermekeik mezitláb, hanem a mai kor művelt iparosaihoz illő szerény módon kell, hogy öltözködjék. Kéri Luczait, hogy rosszalási indítványát vonja vissza.

Luczai János (Nagykároly) mindig megfontolja azt, amit tesz, indítványát ugyan nem vonja vissza, de hajlandó azt oda módosítani, miszerint az országos gyűlés mondja ki, hogy az illető írónak a szaktársak összeségének érdeke ellen elfoglalt álláspontját helyteleníti s visszautasítja. A gyűlés ilyen értelemben határoz és áttér a napirendre,

Előadó ismerteti az árszabályokra vonatkozó adatokat, a beérkezett kérdőívek tanúsága szerint vannak községek, sőt városok is, ahol a borotválás 10—12 fillér, a hajvágás 20 fillér, vannak olyan városok is, ahol a borotválás a már felemelt áron 50 fillér, a hajvágás 80 fillér. Ilyen nagy eltérő különbség miatt az árszabályt egységes ár megállapításával egyelőre, sajnos, még egy városban sem lehet életbeléptetni. A bizottság az eltérő adatok szerint négy csoportba osztotta a helyi viszonyok szerinti kívánalmakat, mely szerint javasolja, hogy Magyarország területén borotválás 20 fillér, hajvágás 40 fillérről olcsóbb nem lehet.

(Az árszabályvita négy óra hosszáig tartott és megállapítást nyert. Részt vettek a vitában Balogh Ferencz (Székestehérvár), Lach Mihály (Gyoma), Luczai János (Nagykároly), Záreczky Ferencz, Büllösch János, Kalmár István (Budapest), Réz Károly (Karczag), Urs Radó (Arad), Goldschmied Lipót, Éles József, Tóvári Lipót, Katyánszky Tivadar (Budapest), Csenki Pál (Esztergom), Raminger István (Nagyvárad), Kecskeméti Ferencz, Bohn Jakab, Waldrich György (Budapest) és mások. — A vita óriás anyagalmaza miatt, továbbá mert a gyűlés jegyzőkönyve sajtó alá kerül, helyszüke miatt a vita közlésétől elállunk. Szerk.)

A szervező üzottság azon javaslatát, hogy az árszabály két színben kinyomattassék, hogy minden szaktársnak rendelkezésére álljon és hogy a felemelt ár 1916. évi január 1.ével életbe léptethető legyen, az országos gyűlés elfogadta.

(Folyt. köv.)

Utóirat.

A „Lenni vagy nem lenni“ címen közölt cikkeim második folytatásában azt ígértem, hogy ki fogom mutatni, mennyire téves és helytelen az a felfogás, amely az enyém-mel ellentétben, megóvni akaéja iparunkat a tőke bevonulásától, ahelyett, hogy felismerve annak ipari haladásunkra való nagy jelentőségét, inkább egyengetné az útját. E felfogás szerint azért kell megóvni iparunkat a főke térfoglalásától, mert ennek következménye a borbély ipar elproletarizálódása lenne. Ezt az adósságomat akarom most leróni.

Mindenekelőtt legyünk tisztában e szó: proletár, valódi értelmével. Proletárnak nevezük azt a munkást, akinek munkaerején kívül semmi más tulajdona nincs. Hogy ilyenek a borbély iparban hányan vannak, arra nézve pontos számadatok nem állanak rendelkezésünkre. De, hogy nem kevesen vannak, azt sejtetni engedi az Országos Munkásbiztosító Pénztár egy régebbi kimutatása, mely szerint 1911. év aug. 31-én az egész ország területén a Pénztárnál biztosítva volt 10,751 borbély munkás. Ezek természetesen csak a munkában lévők, akikhez ha hozzá vesszük azt a néhány száz munkanélkülit, amennyi normális időkben lenni szokott. — akkor feltétlenül egy 11,000-en felüli számot fogunk kapni. Ennyien volnának iparunkban a szó legszorosabb értelmében vett proletárok.

De vajjon tőkésnek nevezhetjük-e azon mester szaktársainkat, akik segéd nélkül, egy vagy két segéddel dolgoznak, illetve dolgoztatnak? Az, hogy nekik üzletük van, csak formailag különbözteti meg őket az üzlettel nem bíró segédeiktől, mert üzletük csak igen kevés esetben bír lőke jelleggel és osztály helyzetük szerint is sokkal közelebb állnak a szintén tőke nélküli proletárhoz, mint a lényegesen más gazdasági érdekekkel bíró kapitalistához. És azt hiszem, hogy nemcsak nem tulozok, hanem határozottan optimiztikusan itélek, ha azt állítom, hogy mester szaktársaim 75 százalékát a legnyugodtabb lélekkel sorozhatjuk a proletárok közé, akár a fővárosi, akár az országos létszámot és viszonyokat vesszük számításaink alapjául.

Ez pedig, mint annyi más bajunk, szintén iparunk kisipar voltában leli magyarázatát, Mert az az önálló kisiparos, aki éppen úgy küzd a mindennapi léte fenntartásáért, mint a vele, vagy általában az iparban dolgozó segédek, annak sorsa és osztályhelyzete csak külsőségekben, csak látszat szerint különbözik a szó valódi értelmében vett proletárétól, lényegileg azonban majdnem teljesen azonos avval. És ha mester szaktársaink tulnyomóan nagy többségének proletár sorsban levése iparunk kisipar voltában gyökerezik, akkor mi sem természetesebb és logikusabb annál a következtetésnél, hogy mint egyéb bajainknak, úgy ennek is, iparunk nagyiparrá fejlődése, kapitalizálódása vethet véget. A tőke bevonulása iparunkba tehát épp ellenkezőleg, nem növelné a proletárok számát, nem proletarizálná a borbély ipart, hanem inkább ma a proletár életnivóján élő mester szaktársainkat, iparunk mester proletárjait magasabb életszínvonalra emelné és olyan gazdasági körülmények közé juttatná, melyből önként következne élet standardjuk javulása, osztály helyzetüknek és osztály érdekeiknek a kapitalista érdekek felé való eltolódása.

Iparunk kapitalizálódásának ezen közvetlen eredményén kívül még egy másik nem kevésbé fontos eredménye is volna. Nevezetesen az, hogy a még megmaradt és szó szerint vett

proletárok: a segédek gazdasági helyzetének javítását is elősegítené, amennyiben mi magunk is, nem lévén már többnyomorgó proletárok, segédeink munkaerejét jobban megfizethetnők. Nem látnánk segédeink minden helyzetük javítását célzó, gyenge kísérletében, saját életérdekeink ellen irányuló követelést. Tehát míg egyfelől lényegesen csökkenne a proletárok száma iparunknál a tőke bevonulása révén, — értsd: a mester proletárokat, — másfelől az azátán is proletár segédek gazdasági helyzetét is kedvezően befolyásolná azzal, hogy tőkeerős, a munkásaiknak emberibb megélhetést biztosítani tudó, nagyiparos munkaadókkal állítaná szembe őket, akik fizetőképesebb vásárlói lennének munkaerejüknek. És ez szintén egy erős korlátja volna a mester proletárok szaporodásának, mert a segédek mai éppen nem rózsásnak nevezhető gazdasági helyzete és a könnyű, tőke nélküli lehetősége a meserré levésnek, egyenesen csábítja a segédek jó részét, hogy bármilyen kis üzletet szerezzen magának, azt remélve, hogy azzal lényegesen könnyíthet megélhetése nehézségein, S az így önállóvá lett segédek növelik, illetve állandósítják iparunkban a proletárok és a reményeikben keserűen csalódott emberek számát. Ennek pedig egyetlen ellenszere: a borbély ipar kapitalizálódása, a tőke térfoglalása, ami meggátolná az ipar elproletarizálódását.

Mindebből látható az, hogy a tényeknek és lehetőségeknek mekkora nem ismerése szükséges ahhoz, hogy valaki a mai helyzet fenntartása mellett, a tőke bevonulásától akarja megvédeni a borbély ipart, holott annak olyan égetően nagy szüksége van arra, mint a vízbeföldklónak a megmentő, a segítő kézre, mert iparunk mai helyzete igen élénken emlékeztet a vízbefulló kelyzetére. A tőke jelenti részünkre a haladást, a fejlődést s mindnyájunk számára a jobb, a könnyebb boldogulást. Azért aki azt nem engedné hozzánk eljutni, vagy annak útjába áll, az úgy cselekedne, mint aki elveszi a nyiló virágtól a napságarat, a szomszjas anyaföldtől az esőt és minden élő szervezettől a levegőt; legszükségesebb létfeltételétől fosztaná meg.

S mert isméllesekbe bocsátkozni nem akarok, minden további nélkül utalok a „Lenni vagy nem lenni“ című cikkeimben irottakra. Hogy a tőke bevonulásától féltő és az én, a tőke térfoglalását óhajtó, ellentétes két felfogás közül melyik a helyes, annak megbirálását végezzék el a szaktársak a mindeu emberben élő életöztönük szerint.

Remélhetőleg az élni akarás lángja még nem aludt el bennük, hanem magasan lobog.

Veritas.

Szemelvények.

Egy jeles munkatársunknak háboru után megjelenendő könyvéből.

Jelige: Örülni mások sikerének
a boldogság alapfeltétele.
Irgy ember nem lehet boldog.
Figyelő.

A borotválás.

Elmélkedni a borotválásról? Ugyebár már a gondolat is furcsa. Nem irni kell erről, Jól be kell szappanozni a szőrös arcot és azután egy jó késsel leszedni a szőrt. Nem — nem merült ki ezen ténykedésünkben minden. Az ipar úgy létesült, hogy az emberek lassankint képtelenek voltak mindent maguk elvégezni, s így más csinálta a cipőjüket, ruhájukat, másra bízták szállításukat. Mi történt? Az emberek ahhoz a szabóhoz jártak, aki jobban tudta megcsinálni a ruhájukat. A borbély, az más! A létért való küzdelem mind szűkebbre fogta azt az időt, a mely a megélhetésre folytatott munkán felül az egyes rendelkezésére állhatott és ha nem is borotválta meg jobban a rendes útjába eső borbély, csak ahhoz

szokott, mert így kevés idejét meghosszabbíthatta. Most azután egy nagyon sajnálatos eset következhetik. Sokat kell várakoznia, nem fordítanak elég gondot a kiszolgálására és még hozzá sima arcbőrére a szakál növése ne mutasson rendelkezésre. már is fölcsap a „gilettezők“ napról-napra szaporodó tábora. Ezért legyen az a borotva nagyszerű, legyen a mi kiszolgálásunk figyelmes. Ne fecsegjünk, ha látjuk, hogy siet a mi vendégünk, vagy ha észrevesszük, avagy tudjuk, hogy tervei foglalják el. Fecsegéssel nem lehet elterelni a figyelmet a rossz beretváról. Aztán meg milyen élvezet egy jó borotvával borotválni. Hogy siklik a jól beszappanozott arcon. Látjuk vendégünk megelégedett arcát. Avagy talán jobb, ha hunyorgat minden huzásnál és alig hogy távozik, panaszszal ront be hozzánk, hogy már megint kivéztük a nyakát, véres a gallérja stb.

Tehát: igenis akkor ha a horbély mesterséget választottuk élethivatásunknak, ne tekintsük azt kenyérkeresetünk kéuszerének, hanem emelkedjünk a szürke gondolat fölé, Embertársaink előnyére van, hogy mi borotváljuk őket, mert a munkamegosztás elve diadalmaskodik.

Fodrász mint kereskedő.

Eladni, eladni. ezt hajtogatják a nagyobb üzem tulajdonosai, ha új segéd lép be. Igaz, az üzemműködés a nyers munkából alig kerül ki, amennyit a réven nyer, annyit veszít a vámon az erőszakos eladó, az bizonyos. Aki már külföldön dolgozott, az sokat láthatott, de tapasztalatait csak akkor értékesítheti, ha a helyi viszonyokhoz alkalmazni tudja. Egy egyszerű eset. Az üzletben kiszolgálunk egy hölgyet vagy egy urat. A beszélgetés folyamán rátérünk arra, amit el akarunk adni. A jó kereskedő azonnal tisztába van azzal, hogy az illetőnek tetszik, avagy pénze is van, hogy azt megvegye. Most azután egy igen jól alkalmazható eladási elvet ajánlok. Ne beszéljünk erről, hanem csak ha már készen vagyunk a kiszolgálással, egyszerűen mutassuk meg azt a tárgyat, amit el akarunk adni. Lehet, hogy megveszi az illető, de lehet, hogy nem. Ha nem veszi meg és tetszik, akkor bizonyos, hogy meg is fogja venni, ha van rá pénze. Nem az a lényeges, hogy azonnal tudjunk az árun, a lényeges, hogy a vevő ne vegye észre célunkat és ha vásárol, abban a tudatban tegye azt, hogy ő akarta és nem mi beszéltük rá a vásárlásra. Igen előnyös és ugyyszólván nélkülözhetetlen dolog az üvegszekrény, amelyben vendégeink láthatják azokat az árukat, melyeket nálunk is beszerezhetnek. Az áruk izlésesen elhelyezve, ha állandóan a közönség szeméi előtt van, szinte saját maga kínálkozik.

A lényeg: A fodrász legyen mindenek fölött iparos, de haladva a kor szellemével, kereskedő is legyen, mert a létért való küzdelem örvényein hajótörést szenvedhet. Folyt. köv.

Fővárosi szakélet.

A fővárosi fodrászmesterek összerétekezlete minden hó 15-ét követő kedden este fél 9 órakor az ipartestület ülésstermében.

A kerületi kiküldöttek értekezlete minden hó 15-ike után következő kedden este fél 9 órakor az ipartestület ülésstermében.

A VI. ker. fodrászmesterek állandó összejövetele a hó minden 1-ét és 15-ét követő csütörtök este fél 9 órakor VI., Izabella-utca 68. sz. (Aradi-utca sarok) alatt levő vendéglőben.

A VII. ker. fodrászmesterek állandó összejövetele minden hó 15-ike után kedden este fél 9 órakor özv. Kriszt Hubertné vendéglőjében VII., Rózsa-utca 36. sz. (Jósika-utca sarok.)

A VIII. ker. fodrászmesterek rendes összejövetele jan. hó 9-ét és 23-át követő csütörtök este fél 9 órakor a Főherceg Sándor-utca és Szentkirályi-utca sarkán levő „Kispipa“ vendéglő különtermében. Vendégek szívesen láttatnak.

A IX. ker. fodrászmesterek állandó összejövetele minden hó 1-ét és 15-ét követő csütörtök este fél 9 órakor IX., Tompa-utca 28. sz. (Páva-utca sarok) alatt levő vendéglőben.

HIREK.

Adományok.

Az Országos Borbély és Fodrász Áruraktár, Takarékos és Hitelszövetkezet rokkant segélyező alapja

A szövetkezet alapítványa	1500 kor.
Adományok összege	272 „
Ujabb adományok	30 „
Bacsi Istvánné (Budapest)	10 „
Büllösch János (Budapest)	10 „
Urs Radó (Arad)	2 „
Réz Károly (Karczag)	2 „
Friedrich Rezső (Budapest)	1 „
Összesen	1827 kor.

A rokkant-alap céljára árubevásárlásukat újabban bejelentették:

Knetz János (Kassa), Ujváry Imre (Karczag), Haben Béla (Fadd), Gerencsey Géza (Brezsnóbanya), Fischer József (Pancsova), Gálósi Géza (Piski), Mázik Ferencz (Galgócz), Tréger Károly (Zalatna), Rátkay István (Gyergyószentmiklós), Hubert Ferdinánd (Sát).

Elesett hős szaktársak. Krenner János fővárosi mester szaktársunk az olasz harctéren ellenséges golyótól fején találva 1915. nov. 5-én hősi halált halt. — Bauer Péter ugyancsak fővárosi mester szaktársunk az orosz harctéren 1925. okt. 15-én elesett. — Hős szaktársaink nyugodjanak békében.

Figyelmeztetés. Figyelmeztetjük a Budapesti Borbély és Fodrász Betegsegélyző és Temetkezési Egylet tagjait, hogy hátralékos tagsági járulékaikat az azok felvételére jogosított tagjainknál vagy a testületi helyiségben Szidnay Ferencznel mielőbb fizessék be, annál is inkább, mert ellenkező esetben a vezetőség abba a kellemetlen helyzetbe juthatna, hogy a hátralékos tagok ellen adott esetben alapszabályainak 4. pontja értelmében kénytelen eljárni. **A vezetőség**

Boldog új évet kívánok összes szaktársaimnak a harctérről:
Müller Károly test. elnök.

Boldog új évet kívánok összes szaktársaimnak úgy a magam, mint a testületi elöljáróság nevében.
Hepp Ádám test. ügyv. alelnök.

Boldog új évet kívánok kedves barátaimnak és szaktársaimnak.
Flesch Péter.

Boldog új évet kívánok testületünk összes tagjainak.
Könyves Kálmán, test. jegyző.

Boldog új évet kívánok összes szaktársaimnak és jó barátaimnak a harctérről.
Rippl József.

Ügyes női fodrász felvétetik azonnal. — Mink Márton Lipót-körut 25.

Fodrász tanonc azonnal felvétetik. — Rácz Károly Thököly-ut 57 b.

Tanonc fizetéssel felvétetik V., Arany János utca 3. sz. fodrász.

Jó házból való keresztény fiu tanulónak felvétetik Pásztory fodrásznál VIII., Rákóczi-ut 7.

Grubi?

Megfejtése a háboru után.

Mindennemű fodrászbutor

többféle kivitelben, olcsóbb és finomabb, használt állapotban folyton kapható

Schäffer György, VI., Gyár-utca 2. szám.
Ugyancsak mindennemű fodrászbutort megveszek.

UJ!

UJ!

A modern Dermatologia csodája a Tannibetul!

A törv. védett „Tannibetul“ a jelenkor legmegbízhatóbb haj és fejbőr ápoló szere

mert elősegíti a haj növést és meggátolja a haj hullását és a fejbőrön a korpa képződést. Nem változtatja a haj színét, sőt selyem puhaságot és fényt ad a hajnak

Detail eladási ára drbonként K. 2.50

Beszerzési ára drbonként K. 1.50

Tíz darab Tannibetult, mely egy postacsomagot képez, 15 kor. előzetes beküldése mellett bármelyik belföldi postára bérmentve küldök.

Kapható a gyárosnál:

Dankovszky István
ilatszergyár (Parfumerie de Rosier)
Budapest. V., Erzsébet-tér 10.
és az ország összes fodrászati
cikkek nagykereskedőinél.

Hirdetések

e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban

Budapest,

VII. kerület, Vörösmarty-utca 17. szám

Uraságoktól levetett uri ruhák

kaphatók a legnagyobb választékban és a legolcsóbb áron

BRAUN és TÁRSA raktárában

VII., Károly-körut 13. I. em.

Frack, salon és smoking ruhák kölcsönbe adatk, betét nélkül házhoz szállítva.

Minden szervezeti vevő a kialakított árból 5%-ot levonhat.

JOSEF HELLER, MÜNCHEN
Rumfordstrasse 1/a.

Első és legrégebbi német beretvagyár és homoruköszörölde
Különleges üzlet teljes fodrászberendezésekben.
12 legnagyobb kitüntetés.

Különlegesség: Val.ang.beretvák saját homoru köszörüléssel.

Védjegy: Josef Heller, München törv. bejegyezve.

Monachia borotva

lehuzásra 1/4, 5/8, 1/8 széles, darabja 3 korona.

Bejegyzett védjegyek.

Francia beretvák: 10, 13, 16 mm. széles „Pierron“ bej. védjeggyel, francia haj- és szakállollók „Pierron“ védj. különféle alak és hosszúságban. Haj- és szakállvágó-gépek. csakis kipróbált gyártmányu. Juwel, Koh-i-noor, Dalila, Aesculap, Mundus. Kitűnő viz- és olajlehuzó kövek, szijak és Ádám, valamint minden fodrászkellékek, kötszerek és illatszerek.

Régi borotvák, hajvágó gépek és ollóköszörölése, gondosan és legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pollart kések és szijak (lehuzókövet helyettesít) a fodrászok részére legjobbak és minőség tekintetében felülmulhatatlanok.

Magyarországi
vezérképvisetőség:

REITER MIHÁLY, fodrász

Budapest, IV. Sütő-utca 2. Deák-tér sarok (az udvarban.)

A világhírű valódi Solingeni

POLLART

német gyártmányok u. m.
a) I. rendű borotvák és fenőszijak,
b) különleges hajvágó ollók,
c) haj- és szakálvágó I-a gépek;

a jelenkor legjobban bevált, legversenyképesebb és legcélszerűbb találmánya.

A **POLLART** késeket kizárólag a fenőszijakon fenjük, köszörrülés és kövön való fenés teljesen felesleges. Postai megrendeléseket 20 koronától portómentesen eszközölök, pontos kiszolgálás.

POLLART

védjegyű gyártmányok
Magyarországi vezérképviselője:

TÜRR MIHÁLY

fodrász
BUDAPEST

V. Wurm-utca 4.

Cimre ügyelni tessék.

„Félre a drága és célszerűtlen angol s francia gyártmányokkal!”

Pártoljuk a szövetséges németek e kitűnő gyártmányát.

UJ! SYRAS UJ!

(törv. védett)

Orgonavirág-arczmosóvíz az arczbőrnek borotválkozás utáni fertőtlenítésére és a bőr pórusainak összehuzására szolgál.

SYRAS felülmúlja az eddig ezen célra használt szereket.

Jó illata és kellemes hatása folytán:

SYRAS

a borotválkozó vendégek kedvence.

Daczára a szesz jelenlegi magas árának a **SYRAS** ára mégis csak 3 korona literenkint.

SYRAS 1/2 literes üvegekben is kapható 1 kor. 50 fill. és viszonteladásra adjustált üvegekben tuczatja kor. 7.20

Saját gyártmányu áruiniból minden bevásárlónak 2% pénztári engedményt nyujtok.

Dankovszky István

illatszergyáros

Budapest, V., Erzsébet-tér 19. (Bálvány-u. sarok.)

Minden intelligens fodrász

megveszi a „Modern Fodrász” című könyvet, melyet míg a készlet tart 1 kor. 20 fillér és 10 fillér postadíj, összesen tehát 1 kor. 30 fillérért portómentesen küldünk.

Az összeg előlegesen küldendő be.

Tartalma: I. Hajápolás (a haj ismertetése) mindenféle receptek a haj ápolására, hajkihullás elleni vizek, hajbalzsamok. Bay-Rum. stb. II. Haj festés (élő haj és szakál festéséről), hajfestékek készítése. III. Manicur (kéz- és körömápolás és ehhez használatos szerek. IV. Arcmasszás. V. Tyukszemvágás. VI. Uri fodrászat. Haj, szakál és bajuszdivatok, bajuszkötés, hajbehajtás. VII. A kés fenéséről. (Pontos utmutatás) VIII. Hajmunka. (A haj preperálása. A haj fehéritése. Hajbetétek készítése.) Külömfélék. Mindenféle receptek fogporokról, mitesszerek elleni szerek, hajvizek, illatszerek stb.

Siessen megrendelni, mert csak addig szolgálhatunk, míg a készlet tart.

Cim: „Fodrász Újság” kiadóhivatala Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Valódi Pollart kések és fenőszijak

magyarországi vezérképviselője

REITER MIHÁLY fodrász, Budapest IV., Sütő-utca 2.

Deák-tér sarok (az udvarban.)

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczélaru raktárát és műhelyét mind a e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

Illatszerek és az összes fodrászati áruk, valamint a Dr. Faragó Andor kir. törv. hites vegyész által analizált és törv. védett **Pajor-féle**

"D A R I U S"

lábizzadás elleni szer beszerezhető legolcsóbban

Pajor Testvérek illatszergyárában és fodrászati áruk nagykereskedőknél

Budapest, V., Váci-körut 78. Telefon 36—56.

Kapható minden fodrászfelszerelési üzletben.

Figyelem!

Van szerencsém a tisztelt szaktársak tudomására adni, hogy

VII. Király-utca 3. sz. a.
haj üzletet nyitottam.

Nyers haj óriási nagy választékban minden hossz és minőségben nagyban és kicsinyben. Saját gyártmányu fonatok és parókák, ezenkívül turbán, hajháló, betét és pítón a legolcsóbb árban kapható.

B. pártfogást kérve, maradtam tisztelettel

Blau Malvin.

Szállítás házhoz díjtalanul.

Szombaton nyitva

Fodrász

bérletkönyvecskék

10 vagy 12 számozott lappal kaphatók:

e lap kiadóhivatalában VII., VÖRÖSMARTY-U. 17. SZ.

TELEFON:

TELEFON:

ALAPITTATOTT 1891

KITÜNTETETT PÁRIS 1900

"ZAORÁL" BOROTVA A LEGJOBB.

1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON, ELISMERT ÉS EZÜST ÉREMMEL

"SAJÁT GYÁRTMÁNY" JÓTÁLLÁSSAL.

KITÜNTETETT

ZAORÁL JÁNOS

BOROTVA GYÁR ÉS HOMORÚ MŰKÖSZÖRŰLDE

BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA 1.

GYÁRTELEP

UJPEST, ÁRPÁD-UT 25. SZAM.